

Universitätsbibliothek Paderborn

**Novæ Observationes Et Additiones Ad A. R. P. D.
Bartholomæi Gavanti Congreg. Cleric. Regul. S. Pauli ac
Sac. Rit. Congregat. Consultoris Commentaria In Rubricas
Missalis Et Breviarii Romani**

Adiectis Summorum Pontificum & Sac. Rit. Congreg. Decretis usque ad
præsens emanatis

Complectens omnia Gavanti Commentaria in Rubricas Breviarii - Cum
Indicibus Decretorum, Rerum atque Verborum notabilium

Merati, Gaetano Maria

Augustæ Vindelicorum, 1740

VD18 10783695-002

De Festis SS. mense Novembri. XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39775

28 Simonis, & Judæ. Dicitò, ut de Fe
sto S. Andreae. Pius V. innovavit Officium,
Oratione excepta. Evangelium idem, quod
in Comite S. Hieron. Officium Missæ, ut in
Antiphon. & Sacrament. Gregor. si contingat
eos dividì, quia alter tantum Titularis est
Ecclesia juxta Rubr. quæ habetur *sett. 3. cap.
10 num. 11.* tunc pro S. Simone legatur in
1. Nost. de Communi Apost. reservata Epist.
Iude eidem, qui est ejusdem Aucto^r, ut
sett. 5. cap. 12. num. 15. significavimus. Vi
de qua diximus in prima die Maji; at quia
Lectione quarta non potest dividī, ea legatur
in Festo Titularis, & iterum in Officio alte-

rius translati, sicuti etiam Evangelium cum
Homilia. Lectiones quinta, & sexta variari
possunt, ut in Communi Apost. Pro varian
da Oratione, sumi potest Oratio Vigiliæ in
numero singulari, & mutatis verbis; præven
imus in celebramus: & præveniāt in implore,
sed in his casibus consule Sacram Congrega
tionem, ut aliquid proprium concedat.

31 Vigilia omnium Sanctorum. In An
tiphi, & Sacrament. Gregor. habentur Ora
tiones cum Officio Missæ; sed posterius est
S. Gregor. ex Pamelio. Concil. Oxoniense,
& Beda meminerunt.

Cap. XIII. De Festis Sanctorum Mense Novembri.

OMNIMUM Sanctorum. Ord. Rom. ha
bet hæc verba notanda: *In Calend.
Novemb. & per totum Orbem plebs universa,
scit in die Natalis Domini ad Ecclesiam in ho
norem omnium Sanctorum ad Missarum sollemnia
convenire studeat: illud attendentes, ut quidquid
humana fragilitas per ignorantiam, aut negligenti
am in solennitatibus, ac Vigiliis Sanctorum
minus plenè peregerit, in hac observatione san
cta solvatur.* S. Cyprian, epist. 34. docet, na
talitia Sanctorum annua celebranda esse cum
Missæ Sacrificio; sed quia omnium Marty
rum, & aliorum non possunt singula cele
brari (teste Eusebio, citato à Beleth. c. 154.
existimante, quotidie excedere numerum
quinque millium) ideo Bonifac. IV. instituit
Romæ Festum omnium Sanctorum hac die:
quod deinde aliis Orbis Ecclesiis edidit Gre
gor. IV. an. 835. ex Sigeberto, & præsertim
Gallis, & Germanis, ex Baronio in *Annal.*
ad annum eundem. Neque verò est Sanctorum
Martyrum tantum hoc Festum; verùm
etiam Confessorum, ut in Codice MS. se le
gilse ait Baron. in *Martyrol.* die 13. Maji.
Habetur Festum in Sacram. sollemnē Festum
in Ord. Rom. Unde Duplex primæ Classis
convenienter fuit statutum. Officium à Gre
gor. IV. compositum esse scribit Schultingius,

ex Beleth. cap. 127. Pius V. mutavit omnes
Lectiones, sustulit primum Responsorium,
& addidit octavum de Virginibus. In secun
do Nocturno, & per Octavam, legi iussit
Sermonem accommodatum Festo, quem tri
buebant alii Augustino, quod est falsum,
cùm ille obierit ante Bonifacium IV. alii O
doni Abbat, de quo tamén unicum Manu
scriptum habemus testem in Vaticana Biblio
theca. Nomine Bedæ à Clemente VIII. ius
sus est legi, quia inter ejus opera habetur,
& vixit ille post Bonifacium IV. unde & in
postrema recognitione Breviarii secuti sumus
textum ipsum, qui Bedæ adscribitur. Offi
cium Missæ in Antiph. & Sacrament. Gregor.
legitur, exceptis Offertorio, & Communione,
quæ fuerunt mutata: sed posterius est S. Gre
gorio, ait Pamelius. In secundis Vesperis
mandavit Urbanus VI. post Vespertas festivas
cantari Vespertas Defunctorum Ritu Duplici,
ut dicitur in Brev. Venetiis edito anno 1521.

„ Pantheon erat celeberrimum Romæ de
„ lūbrum, quod à Marco Agrippa Augulī
„ Genero, & ter Consulē Jovi Vindici, vel
„ Marti, Venerique dicatum fuit; dubium
„ tamen est, an illud Agrippa à fundamen
„ tis exerit, vel jam incepsum perficerit;
„ Dio enim lib. 53. vocem usurpat, quæ,
obser-

„ observante Pitisco, non totum ædificium
 „ construere, sed perficere tantummodo si-
 „ gnificat: Pantheon quoque perfecit Agrippa.
 „ Quidquid sit, certum est Agrippam sal-
 „ tem hoc delubrum portico ornasse, ut
 „ fidem facit ejus inscriptio: M. Agrippa
 „ L. F. Conf. Tertiūm fecit. Tanti siebat hoc
 „ ædificium, ut inter præstantissima Urbis
 „ opera enumeraretur, ad quod posteritati
 „ servandum Romani Cæsares sedulò incu-
 „ buere; illud enim vetustate collapsum re-
 „ stituit Hadrianus, Spartiano teste in ejus
 „ vita cap. 14. -- Roma instauravit Pantheon --
 „ Antoninus quoque, & Septimius Severus
 „ hoc idem Fanum repararunt, ut testatur
 „ inscriptio Gruteriana part. . . num. 1. ideo
 „ autem hoc nomine Pantheon appellatum
 „ fuit, quod in simulacris Martis, ac Ve-
 „ neris multas Deorum imagines acceperit,
 „ quamquam Dioni videatur inde id nomi-
 „ nis habuisse, quod forma convexa fustigata
 „ tam Cœli similitudinem acceperit. Olim la-
 „ minis argenteis cooperatum erat, sed Con-
 „ stantinus Heraclii nepos eas abstulit cum
 „ reliquis Urbis ornamentis. Multò cele-
 „ brius posteà hoc templum evasit, cùm ab
 „ Idololatriæ sordibus expurgatum, à Ve-
 „ nere transiit ad nostram Virginem, operâ
 „ Bonifac. IV. Summi Pontificis, qui illud
 „ à Phoca Imperatore obtentum, eidem
 „ Deiparae Virginie Mariae, Sanctisque Mar-
 „ tyribus consecravit sub annum Christi Do-
 „ mini 607. die 13. Maji, unde posteà no-
 „ men accepit Basilica S. Maria ad Martyres,
 „ & ob formæ structuram vulgo vocatur S.
 „ Maria Rotunda. Hæc uno consensu re-
 „ fertunt Anastasius in vita Bonifacii IV. Be-
 „ da lib. 2. Historiarum cap. 4. Paulus Dia-
 „ conus, & vetustissimum Epitaphium Va-
 „ ticanum apud Manlium. Verum Edmundus
 „ Martene in notis ad Kalend. Rom. ab
 „ ipso editum tom. 4. Thesauri Anecd. &c. &
 „ quod antiquius est ævo Bonifaciano, con-
 „ tendit longè ante memoratum Bonifacium
 „ IV. Pantheon in honorem B. M. & SS.

„ Martyrum fuisse consecratum, neque in-
 „ dubiam esse libri Pontificalis fidem ad tem-
 „ pora Bonifacii IV. id referentis, duplice hoc
 „ argumento demonstrare conatur, quorum
 „ primum ab ipso suo Kalendario desumit,
 „ in quo Kalendis Januarii hæc leguntur: In
 „ Octava Domini ad S. M. ad Martyres. Se-
 „ cundum petit ex Sacrament. Gregoriano,
 „ quod ad diem Maji 13. habet: Dedicatio
 „ nem Ecclesie S. Marie ad Martyres. Ve-
 „ rum quis docuit Edmundum Martene ver-
 „ ba illa tum pervetus Kalendario Roma-
 „ no ab ipso edito, tum Sacramentario Gre-
 „ goriano inserta, & adjecta non fuisse?
 „ certè Pamelius observat ad diem 13. Maji
 „ verba illa in duobus antiquissimis MSS.
 „ desiderari, quod manifestè ostendit in ge-
 „ nuino Gregorii Sacramentario illa non ex-
 „ titisse. Et quamvis Kalendarium à lau-
 „ dato Martene editum, ejus esset antiqui-
 „ tatis, quam illi adscribit (quod tamen cla-
 „ rissimus Pinus in Dissertatione de Liturgia
 „ Hispanica rotundè inficiatur) nihilominus
 „ norunt omnes, quād facile hujus generis
 „ libris recentia Festa ab Amanuensibus in-
 „ serantur. Neque unus libri Pontificalis
 „ Auctor posteriorum memoriae mandavit
 „ Bonifacium IV. B. M. & SS. Martyribus
 „ Pantheon dedicasse, sed id ante ipsum Pau-
 „ lus Diaconus, & Beda scriptis suis consi-
 „ gnaverunt. Ac proinde negari non posse
 „ videtur, ante Bonifacium IV. Pantheon
 „ nondum fuisse vero Nunnini. ejusque no-
 „ mine consecratum. Gregorius III. qui
 „ anno 731. universam regebat Ecclesiam,
 „ prædictam sollemnitatem à Bonifacio IV.
 „ in honorem Sanctorum Martyrum tantum
 „ institutam, ad omnes etiam Sanctos ex-
 „ tendit, eamque Kalendis Novembri co-
 „ lendum esse decrevit, quod Baronii noti-
 „ tiā fugit. Id vero ex Usuardi Marty-
 „ rologio colligunt Andreas Saussay, Johan-
 „ nes Fronto in notis ad hanc diem, nec
 „ non recentissime Franciscus Pagius in suo
 „ Breviario Historico Chronologico ad vi-

T t 2 tam

» tam S. Bonifacii IV. Pontificis num. 2. cui
» opinioni libenter accedo, cum de p̄fato
» Pontifice scribat Anastasius: *Hic fecit O-*
» *ratorium intra eandem Basileam (S. Petri)*
» *juxta areum principalem, parte virorum, in*
» *quo recondidit in honorem Salvatoris, S. ejus*
» *Genitricis Reliquias; Sanctorumque Aposto-*
» *lorum (id est, in honorem SS. Apostolorum)*
» *vel omnium Sanctorum Martyrum, at-*
» *que Confessorum, perfectorumque Justorum*
» *toto in orbe Te riarum requiecentium, quo-*
» *rum Festa Vigiliarum à Monachis trium*
» *Monasteriorum (hi alibi dicuntur Monachi*
» *Canonici) illi servientium quotidie per ordi-*
» *nem existentium, atque Natalitiorum Mis-*
» *sas in eodem loco celebrare isti tuens, in Ca-*
» *none Missa hoc asserit ita à Sacerdoce dicen-*
» *dum: Quorum sollemnis in conspectu*
» *tua Majestatis celebratur Domine Deus*
» *noster in toto orbe Terrarum. Quam in-*
» *stitutionem in eodem Oratorio tabulis lapideis*
» *constribere fecit. Ex quibus dedit Fron-*
» *to, Gregorio III. deberi Sanctorum omnium*
» *sollemnitatis institutionem.*

» Non me latet, Augustinum Oldoinum,
» in suis Additionibus ad vitam Gregorii IV.
» (qui anno Christi 828. Pontificatum su-
» cepit ineundum,) à Ciacconio exaratam,
» tribuere huic Pontifici statutum celebra-
» di hoc Festum die 1. Novembris in hono-
» rem Sanctorum omnium, cui opinioni fa-
» vere videtur Sigebertus in Chronicis; sed
» recedere non possum à prima sententia,
» quia præter allegata argumenta reperio
» Festivitatem Sanctorum omnium celebra-
» tam fuisse in Anglia ante Gregorium IV.
» idque disertè erudit ex genuino Marty-
» rologio Bedæ; qui obiit anno 735. in eo
» enim ad Kalendas Novembris habetur:
» *Festivitas omnium Sanctorum.* Ejus mentio
» fit pariter in Pontificali Egberti Archie-
» piscopi Eboracensis, qui è vivis excelsit
» Anno DCCLXI. In Galliis verò nonnisi
» paucis ante Caroli Magni obitum mensi-
» bus illud celebrabatur, & hoc colligitur

» ex Capitularibus, eo regnante, editis, &
» ex Concilio Moguntino anni DCCCXIII.
» in quibus tametsi de Festivitatibus infra
» anni circulum publico culti celebrandis
» agatur, nihil tamen de sollemnitate San-
» ctorum omnium; quare Gregorius IV.
» Ludovicum Pium anno DCCCXXXV.
» monuit, ut in suis Dictionibus Festivitas
» omnium Sanctorum ageretur, & hoc est,
» quod tradit de Gregorio IV. Sigebertus
» in Chronico ad eum Christi annum his
» verbis: *Tunc monente Gregorio PP. & omni-*
» *bus & p̄scopis afflentibus, Lusovitus Impe-*
» *rator statuī, ut in Itaia, & Germania Fi-*
» *stivitas omnium Sanctorum in Kalencis No-*
» *vembris celebraretur, quam Romani ex in-*
» *stituto Bonifacii PP. celerant. Observat*
» *tamen Edmundus Martene in tract. de an-*
» *tiq. Eccles. discipl. in Divin. celebrandis*
» *Offic. pag. 187. ante Gregorium IV. in*
» *quibusdam jam Galliarum Ecclesiis Fe-*
» *stum hoc celebratum fuisse, cum ejus*
» *mentionem faciat S. Adalhardus utriusque*
» *Corbejæ Abbas in statutis anno 822. edi-*
» *tis in lib. 2. cap. 3. apud Dacherium tom. 4.*
» *Spicilegii primæ editionis. Quapropter*
» *magis, magisque comprobatur Romæ, &*
» *alibi saltem, si non in universis Regioni-*
» *bus, ante Gregorium IV. celebratum fui-*
» *se Festum Sanctorum omnium, ejusque*
» *institutionem rep̄tendam potius esse à*
» *Gregorio III. quam ab alio hujus nomi-*
» *nis IV.*

» Ad hanc diem pertinent sequentia De-
» creta, nimirum: Matutinum Defunctorum
» pro generali eorum Commemoratio-
» ne prohibutum est cantari pridiè Vespri
» in Feste omnium Sanctorum, sed recitan-
» dum est manc die 2. Novembris post Lau-
» des diei. Ita S. R. C. sub die 1. Septem-
» bris 1607. & datur in nostro Indice sub
» num. 28. Hoc idem confirmatum fuit
» per aliud Decretum editum 22. Januarii
» 1701. & datum in nostro Indice sub
» num. 220.

„N.

„ Nihilominus pro Ecclesiis Cathedralibus aliter sanctum videtur, nam die 5. Julii 1698. à S. R. C. emanavit hoc Decretum. Officium Defunctorum pro sequenda die Novembribus potest recitari etiam præsente Episcopo ante Completorium diei Festi omnium Sanctorum. Hoc datur in nostro Indice sub num 206. quod quidem Decretum est conforme Ceremoniali Episcoporum, in cuius lib. 2. cap. 10. num. 1. sic habetur -- De Vesperis, & Matutinis, quæ celebrantur quotannis pro Commemoratione, & Suffragijs omnium Fidelium Defunctorum immediate post secundas Vespertas festivitatis omnium Sanctorum, quæ simul, & junctim in multis Ecclesiis recitari solent, hoc est, statim post Vespertas omnium Sanctorum; Vespere, & Matutinæ Defunctorum, ad hoc, ut Populus commodius, & frequenter illis interesse possit: & tunc, si Episcopus ipsem erit in crastinum celebatur Missam sollemnem pro Defunctis, debet etiam in his Vesperis, & Matutinis Officium facere, nullis tamen tunc ei Canonicis & Lateribus assistentibus.

„ Denique ad Octavam hujusce Festi pertinet pariter Decretum editum die 2. Martii 1695. & datum in nostro Indice sub num 187. in quo declaratum fuit, Octavam omnium Sanctorum tanquam dignioram preferendam esse Octavae Dedicacionis Ecclesie.

2. Commemoratio omnium Fidelium Defunctorum. Tribuitur hic ritus communiter Odiloni Abbatii Cluniacensi, ex Sigeberto ann. 998. à quo diffusus est in totum Orbe auctoritate Apostolica; sed à Bonifacio IV. indicatam esse Commemorationem hanc scribit M. Polonus ann. 607. immò ann. post institutionem Festi omnium Sanctorum ab eodem Bonifacio, docet Petrus de Natali. catus à Demochare tom. 4. cap. 18. Petrus Galeinus, auctorem facit Jo. XVI. suadente Odilone, in Notat. Martyr. Amalarius au-

tem meminit, de Ord. Antiph. cap. 65. qui vixit post Bonifacium; & ante Odilonem circa ann. 800. & causam reddit. Post Officium, inquit, Sanctorum inferui Officium pro mortuis. Multi enim transferunt de præsenti seculo, qui non illico Sanctis coniunguntur, pro quibus solito more Officium agitur. Hæc ille: nota ea verba: *solito more*, ergo erat in usu. Duplex in MS. & 1550. De Officii auctore, & ritu dicemus Sectione nona

Si in Dominica occurrat, transfertur Commemoratio hæc in diem Luna, & Vesperæ in Vespertas Domin. ex Decreto Urbani VI. loc. cit. Nisi dies Luna sit item impedita Festo de præcepto: tunc enim in diem quartam Novembribus (etiam si sit impedita Festo novem Lectionum) transfertur Officium Defunctorum cum Missis, cantata de Festo altera Missa, una cum Officio de die. Neque Officium hoc Defunctorum omitti debet, cum sit pars Officii Divini eo die præscripti, ut notat Suarez, lib. 4. de Hor. Canon. c. cap. 25. num. 8. & 9. & cum sit pars notabilis, ad restitutionem fructuum tenetur Beneficiarius ad ratam Vesperarum vel Matutini, vel utriusque, prout in Bulla Pii V. de qua *Set. 1. cap. 6. num. 2.* Decrevit etiam Sac. Congreg. Rit. 1. Septr. 1607. ne pridiè Vespere recitetur Matutinum Defunctorum, sed hac die manè: quod est notandum, & observandum ex Rubrica propria Breviarii. Vide Sectionem nonam cap. 2.

„ Quamvis ab Ecclesia primordiis Preces, & Sacrificio pro mortuis in Ecclesia Societate semper oblata fuerint, minimè tamen comperimus Patres, Synodosque consuuisse statu aliquo die omnium generum Defunctorum Commemorationem, precesque pro omnibus illis effudisse, ac sacrificia peregrinse. Fertur, quod omnium primus Auctor S. Odilo Cluniacensis Abbas Ritum hunc in sua Cenobia invexerit, ut innuit etiam Gavantus, anno 998. Et testatur Petrus Damiani in ejus rebus ge-

T 3

stis:

„ *Itis: Venerabilis Pater Odilo per omnia Mo-*
 „ *nasteria sua constituit generale Decretum, ut*
 „ *sicut primo die Novembris juxta universalis*
 „ *Ecclesie Regulam omnium Sanctorum sollemni-*
 „ *tas agiur, ita sequenti die in 1 salmis, &*
 „ *e leemosynis, & principi Missarum sollemniis*
 „ *omnium in Christo quiescentium memoria ce-*
 „ *lebretur. Hunc Ritum approbavere Pon-*
 „ *tifices Maximi, & in quasvis Ecclesiis in-*
 „ *troduxere. In eundem ferè modum com-*
 „ *plures Festi dies privato quodam, pioque*
 „ *studio Monachorum, vel Ecclesiarum par-*
 „ *ticularium Religione primū instituti, ab*
 „ *universa Ecclesia post diuturnum examen*
 „ *celebrati sunt.*

„ Adnotare debemus, quid si transfera-
 „ tur Commemoratio hæc in diem 3, hujus
 „ mensis, propter Dominicam occurrentem
 „ in die 2. tunc, si occurrat Festum Duplex
 „ etiam translatum, de eo celebrari poterit
 „ Officium. Ita statuit S. R. C. pluribus
 „ Decretis, quibus conceditur eadem die
 „ recitatio Officii Duplicis etiam translati,
 „ sed cum obligatione faciendi simul hanc
 „ Commemorationem omnium Fidelium De-
 „ functorum, & celebrandi unam Missam
 „ tandem conformem prædicto Officio Du-
 „ plici. Vide Dec. data in nostro Indice
 „ Decretorum spectantium ad Rubricas Mis-
 „ salis sub num. 448. 536. 543. 683. & in
 „ sequenti Indice vide Decreta data sub num.
 „ 158 218. 276. & 312.

4 Vitalis, & Agricolæ. In Missali Vaticano vol. 4743. Simplex in MS. & 1550.

Caroli A Paulo V. ad libitum Cleri 6. De-
 cemb. 1613. cum Officio, & Ritu Semidu-
 plici 3. Decemb. 1616. approbato. Si fiat
 Officium, in lectio Martyrologii, legatur
 de eo primo loco. In tota Provincia Medio-
 lanensi celebrari potest Duplici Ritu, ex De-
 creto S. R. C. 20. Novemb. 1610. *De præ-
 cepto ab Innocent. X. die 10. Sept. 1652. &
 tandem Duplex ab Alexandro VII.

8 Octava omnium Sanctorum. A Sixto
 IV. & ex Codice MS. Ecclesiae S. Mariae ad

Martyres citato à Baronio in *Martyr. hac dit.*
 Duplex ab eodem Sixto, & in Brev. 1550.
 Pius V. per totam Octavam reformativit Le-
 ctiones.

Quatuor Coronatorum. Ordo Romanus,
 Antiph. & Sacrament. Gregor. cum omni-
 bus Orationibus Missarum, sub nomine quinque
 aliorum. Decreto Melchiadis, ait Durand,
 lib. 7. cap. 36. „ Hoc Festum ita signatur in
 „ Codice Gelasiano - - Natale Sanctorum
 „ quatuor Coronatorum Costani, Claudi,
 „ Castorii, Simproniani - In Codice Gel-
 „ lonensi ita enunciantur - - Clodii, Nico-
 „ strati, Simproni, Castori -- Sacramenta-
 „ rum Leoninum, & Frontonis Calenda-
 „ rum simpliciter habent - - Nat. SS. IV.
 „ Coronatorum. „ Simplex in MS. & 1550.
 Officium, vel ab Honorio I. qui Rome ad-
 dicavit eorum Ecclesiam, ex Martino Con-
 sentino in Chronicis; vel à Leone IV. qui ex
 Platina Corpora eorum invenit, & Ecclesiam
 illustriorem reddidit.

„ Dominica secunda Novembris in toto
 „ Stato Ecclesiastico celebratur Festum Pa-
 „ trocinii B. M. V. sub Ritu Duplici majori
 „ ex mandato Benedicti XIII. sub die 23.
 „ August. 1725.

9 Dedicationis Basilicae Salvatoris. Dicitur
 Basilica Juli à S. Gregorio. Item Con-
 stantiniana Lateranensis à S. Hieronymo, cu-
 jus laudes persequitur Petrus Card. Damiani
 in epist. ad Card. S. R. E. ex quibus patet
 eam esse caput Ecclesiarum: & hæc est
 potissima ratio Festi. Romæ tantum cele-
 brabatur, ex Radulph. pto. of. 22. Habetur
 in Missali Vatic. vol. 4770 Duplex in Brev.
 1521. Off. de Communi. Pius V. Lect. 1. &
 2. Noct. addidit.

Theodori. In Antiph. & Sacrament. Gre-
 goriano, cum omnibus Orationibus Missarum.
 „ Meminit hujus Festi Calendarium-Fron-
 tonis. „ Habuit Orationem Nyssenus.
 Metaph. meminit in actis S. Alipii die 16 No-
 vemb. apud Sur. tom. 6. Manuel quoque it.
 de Ferriis. Simplex in MS. & 1550.

,,Hæc

„ Hæc Dedicatio Basiliæ Salvatoris extra
„ Almam Urbem non habet integras Vespe-
„ ras, si concurrat cum sequenti Officio
„ Duplici minori, ita declaravit S. R. C. 12.
„ Jul. 1684. quod Decretum est in nostro
„ Indice sub n. 85.

„ Benedictus XIII. die 14. Sept. 1726. ad
„ humillimas preces Capituli, & Canonico-
rum Basiliæ Lateranensis, ut novæ Con-
secrationis ejusdem Basiliæ, quam San-
ctitas Sua die 18. Aprilis ejusdem anni sol-
lemnni Ritu peregit, memoria in posterum
recolatur, benignè indulxit, atque con-
cessit, ut in Festo Dedicationis illius hac
die 9. Novembris sextæ Lectioni secundi
Nocturni sequentia verba addantur, vi-
delicet: *Eadem Ecclesiam incendiis, va-*
stationibus, Terra insuper motibus di- fessam,
eversaque, ac sedula Summorum Pontificum
cura reparatam, nova postmodum molitione
restitutam Benedictus XII. Pontifex Maxi-
mus, *O dñis Prædicatorum, die 28. Apri-*
lis anni 1726. Ritu sollemni consecravit, ejus-
que celebratatis memoriam hac die recolendam
statuit.

„ Insuper idem Pontif. mandavit, ut hoc
Festum Dedicationis Basiliæ Lateranensis
tangam Festum Dedicationis Ecclesiæ
Cathedralis Alma Urbis ab universo ipsius
Clero Seculari tantum, ejusque districtus
sub Ritu Duplici prima Classis cum Octa-
va quotannis celebretur juxta Decreta S.
R. C. hac in re pluries edita. Juxta que-
à reliquo Clero Regulari idem Festum de-
bet celebrari sub Ritu Duplici secundæ
Classis, sed sine Octava. Hæc Decreta
dantur in nostro Indice sub nn. 81. 147.
176. 225. 266.

10 Tryphonis &c. Constantinopoli cele-
bre Festum Justiniano Imperatore, ex Pro-
copio lib. 1. de adi. *Justiniani. Romæ, ex Radulph. propos. 22.* In Missali Vatic. vol. 4743.
Simplex in Brev. 1550.

„ S. Andrea Avellini Confessoris Con-
greg. Cler. Regul. Semiduplex de præce-

„ pto à S. R. C. die 7. Julii 1725. appro-
bante Benedicto XIII. die 18. Augusti
ejusdem anni; habetur Oratio, & Lectio-
nes secundi Nocturni propriæ, à S. R. C.
approbatæ. Nona Lectione SS. Tryphonis
&c. Martyrum, & eorum Commemora-
tio in Laudibus, & Missa.

11 Martini Episc. Leone I. Pont. celebra-
tum fuisse hoc Festum ex Concil. Turonicum
scribit Galesin. in *Martyrol.* Habetur in Sa-
cramentum. Gregor, à quo in editione Romana
primam tantum Orationem habemus in Mis-
sa: omnes autem in Pameliana. „ Hujus
Festi Missam habent etiam Calendarium
Frontonis, Missale Gothicum. Plura Sa-
cramentaria teste Martene habent etiam
Vigiliam. „ S. Bernardus Sermonem ha-
buit, & de generali consuetudine testatur Radulph. propos. 17. Semidupl. apud Durand.
lib. 8. cap. 1. Duplex apud Radulph. loc. cit.
Rufus Semidupl. in Brev. 1550. à Pio V.
tandem Duplex, qui & mutavit Lectiones
omnes. Reliqui Officii Gallicani, ut obser-
vat Pamelius *et Antiph. S. Gregorii*, dicitur
auctor S. Radbodus Episcopus Traiectensis,
ex Schultingio. Psalmi Nocturni sunt de
Communi Martyris, quia S. Martino non
defuit palina martyrii, ut dicitur in Anti-
phonæ ad *Magnificat.* Officium Missæ non
est idem, quod in Antiphonario Gregoriano,
& est posterius Gregorio, ex Pamelio.

Mennix. In Antiph. & Sacrament. Gregor.
à quo in Romana habemus primam tantum
Orat. Missæ: omnes autem in editione Pa-
meliana. „ Missa legitur etiam in Calen-
dario Frontonis. „ Simplex in Brey.
1550.

12 Martini Papæ. Ex Calendario, &
Martyrol. Romano antiquissimis, citatis à
Baronio in *Martyrol.* & in Missali Vatic. vol.
4743. Semidupl. ex Microl. cap. 43. Romæ
tantum, ex Radulph. propos. 22. Simplex in
MS. & in Brev. 1550. Restituitur Semid.
à Pio V. Clem. VIII. mutavit Evangelium
cum Homilia,

13 **D**idaci Confess. Sixtus V. primò concessit Officium de Communi Confess. non Pont. non determinans Ritum, ut habetur in Bulla Canonizationis ejusdem Sancti §. 29. vers. *Statuentes*, edita anno 1588. Nonis Julii, quem postea Clem. VIII. Semidupl. adteripserit, ut habetur in ejus Bulla sub die 26. Martii ann. 1598. vers. *Pre-reà*, cùm ab eodem Sixto, quæ habetur in Compendio Bullarii Flavii Cherubini inter Bullas Sixti V. post Compendium Bullæ Canonizationis ejusdem Sancti, sed ob incuriam (tunc temporis) cuius erant partes, ad executionem posita non fuit; tandem Clem. X. per suum speciale Breve sub die 27. Febr. 1671. mandavit idem Festum celebrari die 13. Novemb. juxta concessionem supradicti Sixti V. & Clementis VIII. In Hymno Matutini, & 2. Vesp. dicatur: *Meruit supremos*, & in Martyr. legatur primo loco.

„ In Hymno Matutini, & 2. Vesp. non „ debet dici *Meruit supremos &c.* sed *beatas* „ *scandere sedes*, nam, ut notavimus sub die „ 3. Decembris pro Feste S. Francisci Xa- „ verii in Decreto edito die 13. Jan. 1683. „ declaratum fuit, quod, si Officium S. Con- „ feßoris transferatur in diem proximè se- „ quentem ab ejus obitu (sicut est præsens „ Officium S. Didaci, qui pridiè idus hu- „ jus mensis, nempe heri, obdormivit in „ Domino) & in primis Vesperis, saltem à „ Capitulo fiat de ipso, sicut reverè sit de „ hoc Sancto, cuius primæ Vesperæ dimi- „ diantur cum S. Martino, tunc in Hymno „ *Iste Confessor* non debet mutari versus, sed „ debet dici, *Meruit beatas*, tam in primis „ Vesperis, quam in Matutino diei sequen- „ tis, & ratio est, quia in die sui obitus ha- „ buit Capitulum.

17 Gregorii Thaumaturgi. Nyssenus. Orationem habuit. In Missali Romano non ante ann. 1550. habetur Festum. Simplex à Pio V. Semid. à Clem. VIII. cum Homil. Si transferatur, mutatur in Hymino *Iste Con- fessor* tertius versus.

18 Dedicationis Basilicæ Apostolorum. Loca ipsa anteà Limina Apostolorum voca- bantur, de quorum osculo ob dignitatem lege Baronium in *Martyrol.* unde sumitur ra- tio Festi. Romæ tantum tempore Radulph. propos. 22. In Missali Vatic. vol. 4743. Dupl. 1550. Pius V. Lect. 1. & 2. Nocturni adje- cit. Clem. VIII. Homiliam S. Gregor. assigna- vit. Urb. VIII. quintam Lect. opere, & ver- bis locupletavit anno 1627.

19 Pontiani. In Missali Vatic. proximè cit. Simpl. in MS. & 1550.

FElisabeth Viduæ Regis Hungariae Fi- liæ. Semiduplex ad libitum à Clem. X. cum Oratione propria, ac Lectionibus secundi Nocturni à Sacr. Rit. Congr. approbatis die 13. Sept. 1670. Duplex de præcepto ab eodem Pontifice die 29. Mart. 1671. In Mar- tyr. de ea legatur primo loco.

„ 20 S. Felicis de Valois Confessoris olim „ ad libitum, nunc Duplex de præcepto à „ S. R. C. sub die 15. Maij 1694. approban- „ te Innocentio XII. habentur Lectiones pro- „ priæ pro 2. Nocturno, necnon Oratio.

21 Præsentationis Beatae Virginis. Hac die præsentatam fuisse, Usuardus ait in *Martyr.* Sermones habuere Gregorius Nyssenus, Germanus Constantinop. & Georgius Nico- mediensis, qui vixit circa annum 1000. Me- nologium, & Manuel tit. de *Feriis*. Apud Gallos sub Carolo V. Franc. R. 1375. pro- curante Abbe S. Nicolai in Normandia: ab his ad Saxones; tum ad Siculos transiit, ut enarrat Wion. auct. Ligni vitæ l. 5. Pius II. & Paulus II. ex Molano in addit. ad *Martyr.* vel, ut alii volunt, Sixtus IV. edixerunt. Tandem restituit Festum Sixtus V. 1585. Duplex in Brev. 1550. & à Sixto V. Offi- cium verò, quo nunc utimur, Clem. VIII. designavit, abrogato antiquo, quod erat de Nativitate Virginis, mutato nomine, *Nati- vitatis, in Præsentationis*: cui non bene omnes Antiph. congruebant: & declaravit esse Du- plex majus; in 7. Resp. pro *Festivitatem*, dici debet

debet Praesentationem. Vide Decretum sub num. 181.

22 Cæciliæ. In Sacrament. Greg. cum prima, & secunda Oratione Missæ; ultima deinde fuit mutata, quæ tamen habetur in Codice Pameliano. De generali consuetudine testatur Radulph. *prop. 17.* & in Breviar. S. Isidori habetur Hymnus de ea. Semid. apud Durand. *lib. 7. cap. 1.* & Radulph. citatum, & item in Brev. 1550. quod perseverat. Officium Missæ habetur in Antiph. Gregor. Lectiones mutatae à Pio V. fuerunt. Duplex à Clem. X. „ Hoc Festum signatum etiam invenio in Codicibus Leonino, „ Gelasiano, Missali Gothico, & Calendario Frontonis: In Gelasiano, & Gregoriano Vigiliam habet.

23 Clementis. In Sacrament. Greg. sed Orationes omnes fuerunt postea mutatae, quæ tamen leguntur in Codice Pameliano. De generali consuetudine Radulph. *prop. 17.* Sanctus Bernardus Sermonem habuit. Semid. apud Radulph. citat. & in Brev. 1550. immo tempore Microlog. *cap. 43.* Officium est antiquum, mutatis Lectionibus, & quibusdam Responsoriis à Pio V. Officium Missæ, ut in Antiphonario Greg. „ In Sacramentariis Leonino, & Gelasiano, ac Calendario Frontonis duas hac die assignantur Missæ - Una de S. Clemente, altera de S. Felicitate.

Felicitatis. In Comite Hieron. habetur mense Julio, & item in Sacrament. Gregoriano, à quo habemus primam, & ultimam Orationem Missæ; secundam etiam habet Pamelianus Codex. Sermones habuere S. Petrus Chrys. & S. Greg. Simplex in MS. & 1550.

24 Chrysogoni. In Sacrament. Gregor. „ Et in Calendario Frontonis, Codex Leoninus habet - - *Natale S. Chrysogoni, & Gregorii.* „ Simplex in MS. & 1550. Of-

ficium Greg. Missæ tamen aliud est in ejusdem Antiph. sed Orationes, quæ apud nos habentur, in citato Sacrament. leguntur.

25 Catharinæ. A Trevirensibus cœpit coli ann. 1245. ex Lipomano *tom. 5.* & de generali consuetudine fieri scribit Radulph. *prop. 17.* In Breviar. Toletano duo Hymni de ea. In Missali Vaticano *vol. 4743.* habetur. Galesinius, in *Martyr.* scribit hoc Festum in Calend. fuisse positum à Joh. XXII. quia, inquit, in antiquis Martyr. de ea non legitur. Semidupl. apud Durand. *lib. 7. cap. 1.* Duplex apud Radulph. cit. rursus Semidupl. in Brev. editis 1521. & 1550. Duplex tandem à Pio V. qui retentis Oratione, & Lectionibus 2. & 3. Noct. antiquum Officium proprium integrum eblegavit. Dicitur Æcatherina in antiquo Codice citato à Baronio in *Martyr.*

26 Perri Alexandrini. In ejus Festo S. Athanasius puer puerilibus lusibus serin prænunciasse scribitur à Ruffino *lib. 1. Hist. cap. 14.* Habet Festum in Missalibus Vatic. *vol. 4743.* & 4771. & in edit Venet. 1505. non ante. In Brev. tamen 1550. non extat: ergo restitutum est à Pio V. qui & Simplici Ritu celebrari Festum jussit; obiit ille tamen pridiè hujus diei, ex Galesino in *Martyr.* & hæc de Proprio Sanctorum.

Addam duo pro declaratione prædictorum; alterum est, quod nomine, *Officium Missæ,* intelligimus Introitum, Graduale, Offertorium, Communionem, & in Horis Canonis pro *Officio,* Orationem conformem Missæ, tum Antiph. Resp. & Lect. Alterum est, quod Manuelem septiis citavimus, *tit. de Feriis;* non quod ipse indixerit Festa, sed Ferias in Festis, & eum tanquam testem Festorum apud Græcos observatorum, attulimus in medium. Floruit autem ann. 1180. & sequenti obiit.

GAVANT. RUBR. BREV.

U u

SECTIO

